

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 2017 M. BIRŽELIO 21 D. NUTARIMO NR. 496 „DĖL
LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBO KODEKSO ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO
IR VYRIAUSYBĖS 2003 M. SAUSIO 28 D. NUTARIMO NR. 115 „DĖL
PAVYZDINĖS DARBO SUTARTIES SU JŪRININKU FORMOS PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO PROJEKTŲ (TAP-22-1346(2) (22-8910(3)); (TAP-22-1345(2) (22-8912(3)**

2022-08-03 Nr. NV-2218
Vilnius

Rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Tikslas: atsižvelgiant į pasikeitimus Darbo kodekse, patikslinti įgyvendinamojo nutarimo nuostatas dėl papildomų atostogų bei laikinojo įdarbinimo įmonių reglamentavimo, aiškiau ir tiksliau perkelti Direktyvos 2014/112/ES nuostatas dėl vidaus vandenų laivų poilsio laiko ir papildyti pavyzdinę darbo sutarties su jūrininku formą.

Esama situacija:

- 2022-06-28 Seimas priėmė Darbo kodekso pakeitimo įstatymą Nr. XIV-1189 (įsigalioja 2022-08-01), kuriuo perkeltos Direktyvos (ES) 2019/1158 nuostatos dėl tėvų ir prižiūrinių asmenų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros ir Direktyvos (ES) 2019/1152 nuostatos dėl skaidrių ir nuspėjamų darbo sąlygų, laikinojo įdarbinimo įmonėms numatyti papildomi kriterijai ir kt. Vyriausybė iki 2022-07-31 turi priimti įgyvendinamųjų teisės aktų pakeitimus.
- Europos Komisijos Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinis direktoratas nustatė keletą galimų problemų dėl Direktyvos 2014/112/ES (įgyvendina Europos susitarimą dėl tam tikrų vežimo vidaus vandens keliais sektoriaus darbo laiko organizavimo aspektų), perkėlimu į Lietuvos teisės sistemą. Sąvokos „poilsio laikas“, „poilsio diena“, „ilgiausias darbo laikas“ turėtų būti perkeltos aiškiau ir tiksliau.

Esmė:

- *Darbo laiko ir poilsio laiko ypatumų ekonominės veiklos srityse apraše*, atsižvelgiant į Direktyvos 2014/112/ES nuostatas, papildoma, kad poilsio laikas apima poilsio laiką plaukiančiame arba stovinčiame vidaus vandenų laive ir sausumoje; visiems laivo įgulos nariams nepertraukiamasis paros poilsis suteikiamas jų pasirinktoje vietoje; trumpos pertraukos (iki 15 minučių) į poilsio laiką neįskaitomos; ilgiausia darbo laiko trukmė apskaitiniu laikotarpiu yra 2 304 valandos (apskaičiuojama iš 52 savaitių atimant mažiausiai keturias atostogų savaites ir gautą rezultatą padauginant iš 48 valandų), o už trumpesnę laikotarpį apskaičiuojama proporcingai; už laivo įgulos narių darbo ir poilsio laiko nustatymą atsako laivo kapitonas ar vidaus vandenų transporto įmonėje paskirtas atsakingas asmuo (įsigaliojant nuo 2023 m. sausio 1 d.).
- *Laikinojo įdarbinimo įmonių atitikties kriterijams, kuriuos turi atitikti laikinojo įdarbinimo įmonė, nustatymo tvarkos aprašas* (įsigaliojant nuo 2022 m. rugpjūčio 1 d.) išdėstomas nauja redakcija ir atsižvelgiant į tai, kad Darbo kodekse numatyti du nauji kriterijai, kuriuos turi atitikti laikinojo įdarbinimo įmonė (nustatyta tvarka pateikti informaciją VDI ir ne mažiau negu tris paeiliui einančius mėnesius turėti laikinųjų darbuotojų), patikslinama atitikties šiems kriterijams nustatymo ir informacijos pateikimo tvarka, nuorodos į DK ir kt. Taip pat atsisakoma nuostatos, kas turi būti nurodoma sprendime, kai darbdavys neatitinka laikinojo įdarbinimo įmonių kriterijų, nes tai numato Viešojo administravimo įstatymo 10 str. 5 d.

- *Papildomų atostogų trukmės, suteikimo sąlygų ir tvarkos apraše* vietoj žodžių „toje pačioje darbovietėje“ įrašoma „pas tą patį darbdavį“ (svarbu darbuotojams dėl nepertraukiamo darbo stažo, kai turintis kelias darbovietes darbdavys perkelia darbuotoją iš vienos darbovietės į kitą).
- *Pavyzdinė darbo sutarties su jūrininku forma* suderinama su Darbo kodekso nuostatomis dėl darbo sutartyje numatomų sąlygų. Joje turi būti atskirai nurodytos darbo užmokesčio sudedamosios dalys, darbo (pamainos) keitimo tvarka, išbandymo termino, jei taikomas, trukmė ir sąlygos, teisė į mokymo paslaugas, informacija apie su socialiniu draudimu susijusią apsaugą, apie viršvalandžių apmokėjimo ir darbo sutarties pasibaigimo tvarką.

Numatoma nauda: Vyriausybės nutarimų nuostatos bus suderintos su Darbo kodekso ir Direktyvos 2014/112/ES nuostatomis.

Derinimas:

- Nutarimų projektams be pastabų pritarė Finansų ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Susisiekimo ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba. Įvertintos Teisingumo ministerijos, Lietuvos verslo konfederacijos ir Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos pateiktos pastabos.
- Projektai svarstyti 2022-08-02 tarpinstituciniame pasitarime ir patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas.

Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome nutarimų projektus **svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje.**

Socialinės politikos grupės patarėja

Aušra Gratulevičienė

tel. 8 706 61 803, el.p. ausra.gratuleviciene@lr.lt